

Małgorzata Kuryło

Szkoła Podstawowa
im. Fryderyka Chopina
w Turznie

**PRZEDMIOTOWE
ZASADY
OCENIANIA
Z
BIOLOGII
GEOGRAFII
PRZYRODY
W SZKOLE PODSTAWOWEJ**

Kontrakt między nauczycielem i uczniem

I

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenianie osiągnięć ucznia i jego postępów w nauce jest dokonywane systematycznie w różnych formach. Stopnie są jawne dla ucznia i jego rodziców. Ocena może być uzasadniana na prośbę ucznia lub rodziców.
3. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
4. Prace klasowe, sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy.
5. Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
6. Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzanie musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie dłużej niż dwa tygodnie od powrotu do szkoły.
7. Uczeń ma możliwość poprawy każdej oceny (jednorazowo) z pracy klasowej, sprawdzianu (kartkówki, odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie) najpóźniej po upływie dwóch tygodni od oddania pracy klasowej. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy.
8. Ocena poprawiona jest oceną średnią dwóch ocen, jakie uczeń uzyskał z danej formy aktywności, przy czym średnia dwóch ocen nie może być niższa od oceny poprawianej i stanowi podstawę przy wystawianiu oceny półrocznej lub rocznej. Raz w semestrze na prośbę ucznia nauczyciel wpisuje ocenę poprawioną jako ocenę nadrzędną.
9. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności uczeń może być zwolniony z kartkówki lub odpowiedzi, ale nie zwalnia go to z obowiązku uzupełnienia wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować na najbliższej jednostce lekcyjnej.
10. Uczeń ma prawo do jednego w ciągu półrocza zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji. Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji.

11. Aktywność na lekcji nagradzana jest „ plusami”, które pod koniec półrocza są zamieniane na oceny według poniższej tabelki. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach.

Lp.	Liczba plusów	Ocena
1.	5	Dobry
2.	8	Bardzo dobry
3.	10	Celujący

12. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

II. Narzędzia, czas pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów.

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

1. prace klasowe - przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiadane tydzień wcześniej. Trwa 1 godzinę lekcyjną. Uczniowie znają zakres materiału np. dział.
2. sprawdziany - przeprowadzane z materiału bieżącego, czyli z 3 ostatnich tematów, zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Trwa 25 minut.
3. kartkówki - mogą obejmować materiał z 1 ostatniego tematu, bądź ostatniej pracy domowej lub też badać umiejętności zdobyte na danej lekcji, (może trwać do 10 minut, jest niezapowiedziana).
4. odpowiedzi ustne - ocenie podlega znajomość zakresu materiału z jednego ostatniego tematu, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.

5. zadania domowe –praca domowa może być zadawana codziennie. Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
6. prowadzenie zeszytu -czytelność i jasność zapisów, dokładność i estetyka rysunków, kompletność notatek, staranność, zapisywanie dat.
7. test – obejmuje materiał nauczania z jednego działu, półrocza lub roku.
8. testy kompetencji, diagnoza - na początku roku, po I półroczu albo na zakończenie roku szk.,
9. obserwacja ucznia:
 - a) przygotowanie do lekcji
 - b) aktywność na lekcji
 - c) praca w grupie

10. Skala oceniania

- W ocenianiu bieżącym ustala się następującą skalę: 6, 6- 5+, 5, 5-, 4+, 4, 4-, 3+, 3, 3-, 2+, 2, 2-, 1+, 1 oraz znaki „+”, „-” za aktywność na lekcji, „np” nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych, „bz” brak zadania domowego, „nb” nieobecność na sprawdzianie, pracy klasowej, kartkówce.
- Punktowane formy aktywności (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy, wypowiedzi pisemne) będą oceniane według procentowych proporcji:

Ocena	procent
niedostateczna	0 – 29%
dopuszczająca	30 – 50%
dostateczna	51 – 74%
dobra	75 – 89%
bardzo dobra	90 – 97%

celująca

98 - 100%

- ocenie śródrocznej lub rocznej decyduje średnia ważona ocen otrzymywanych w ciągu półrocza/roku zgodnie ze wskazaniami:

Średnia ważona	ocena
1,00 – 1,65	niedostateczna
1,66 – 2,65	dopuszczająca
2,66 – 3,65	dostateczna
3,66 – 4,65	dobra
4,66 – 5,49	bardzo dobra
5,50 – 6,00	celująca

11. W dzienniku lekcyjnym stosuje się kolory: prace klasowe – czerwony, test kompetencji, diagnoza – zielony, pozostałe oceny – czarny.

12. Wagi: praca klasowa , test – 3, sprawdzian – 2, pozostałe prace -1.

13. Udostępnianie prac:

- każdy uczeń przepisuje i rozwiązuje zadania z pracy klasowej, sprawdzianu, kartkówki do zeszytu (w dniu poprawy pracy),
- każdy uczeń otrzymuje informację jakie czynności były sprawdzane,
- istnieje możliwość wykonania zdjęcia pracy,
- sprawdzone i ocenione prace rodzic otrzymuje do wglądu w szkole.

III. Obszary aktywności.

Na lekcjach oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć, określeń .
2. Umiejętność korzystania z tekstów źródłowych.
3. Umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów, doświadczeń.

4. Gromadzenie, interpretowanie i prezentowanie zagadnień przyrodniczych oraz wyników samodzielnie przeprowadzonych obserwacji, pomiarów, doświadczeń.
5. Odczytywanie, interpretowanie i analizowanie schematów, wykresów, tabel.
6. Dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie pod wpływem działalności człowieka.
7. Wskazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska.
8. Umiejętność odczytywania i wykorzystania oraz sporządzania dokumentacji przyrodniczej (rysunki, schematy, wykresy, diagramy, ryciny).
9. Znajomość i stosowanie praw przyrodniczych do rozwiązywania problemów jakościowych i ilościowych (umiejętność rozwiązywania zadań problemowych).

IV. Ocenianie dziecka ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1. Błędy ortograficzne i stylistyczne nie obniżają oceny.
2. Podczas sprawdzianu nauczyciel może przeczytać uczniowi treść zadań.
3. W czasie pracy pisemnej nauczyciel może chodzić po klasie w celu kontroli prawidłowości zapisu zadań.
4. Dopuszcza się u dzieci z zaburzeniami grafomotorycznymi i percepcji przestrzennej uproszczone lub poprawiane rysunki, schematy, mylenie liter i cyfr . Niewielkie błędy w mierzeniu długości.
5. Na pracy klasowej:
 - W sytuacji sprawdzania wiadomości należy oceniać tok i poprawność rozumowania, a nie tylko prawidłowość końcowych wyników. Popełniane przez ucznia specyficznych błędów, wynikających z dysfunkcji percepcji wzrokowej nie skutkują obniżeniem oceny.
 - Struktura pracy klasowej i jego forma graficzna muszą być podobne do tej, którą pisze cała klasa. Dzieci porównują się między sobą i zauważają różnice. Dlatego ważna jest delikatność ze strony nauczyciela. Uczeń ze SPE powinien, bez względu na swoje możliwości, mieć poczucie, że jest traktowany tak samo, jak każdy pełnosprawny uczeń w klasie. Ale należy zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie poleceń, by uniknąć niepotrzebnych pomyłek ucznia przy przepisywaniu zadań na inną stronę lub pominięcia zadania.

- Unikać, gdzie tylko możliwe zwartego tekstu. Nie zmniejszać wielkości druku. Używać czcionek łatwiejszych do odczytania: Arial, Tahoma.
- W celu ułatwienia przygotowania do pracy klasowej dziecko otrzymuje pisemną informację o jego terminie i zakresie, np. w formie pytań, zadań do powtórzenia, haseł do opracowania – przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Jest to pomocne nie tylko dla ucznia, ale również dla rodzica, który dokładnie zna zakres materiału niezbędny do opanowania i może pomóc swojemu dziecku lepiej przygotować się do pracy klasowej.
- Wydłużyć czas pracy ucznia.
- Nie obniżać ocen z prac pisemnych za niski poziom graficzny pisma, w razie niemożliwości odczytania fragmentów pracy dopytać ucznia ustnie.

Dostosować warunki zewnętrzne:

- posadzić ucznia w dogodnym miejscu, z dala od miejsca, które powoduje rozproszenie uwagi, a jednocześnie blisko nauczyciela, by mógł on kontrolować pracę ucznia. Można umieścić ucznia w tylnej części klasy, lecz należy wówczas co kilka minut obejść całą klasę, by upewnić się, iż uczeń zrozumiał zadanie i pracuje nad nim.
- uważać na liczbę bodźców związanych z procesem nauczania: na ławce powinny znajdować się tylko niezbędne przybory, by nie rozpraszać dziecka, reszta w piórniku tak, by w trakcie zajęć nie robić niepotrzebnego zamieszania. W zasięgu ręki może znajdować się kolorowy flamaster, by zaznaczać ważne informacje.
- Na początku lekcji przypomnieć to, co było przedmiotem lekcji poprzedniej. Na końcu każdej lekcji dokonać podsumowania.
- Opanowanie materiału pamięciowego rozłożyć w czasie, dzielić materiał nauczania na mniejsze partie.
- Wydłużyć czas pracy ucznia (np. podczas pracy samodzielnej, zajęć manualnych).
- Nie wrywać ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, gdyż może on mieć trudności z szybkim przypominaniem sobie nazw, reguł, definicji, wzorów. Dobrym sposobem jest odczekać 5 sekund, aby uczeń (KAŻDY) zebrał myśli, sformułował w głowie odpowiedź.
- Uwzględniać trudności ucznia w czytaniu - nie wymagać by czytał głośno przy całej klasie nowy tekst.

- Stosować technikę wzmocnień pozytywnych.

Uczniowie posiadający opinię / orzeczenie PPP

Dla uczniów posiadających opinię / orzeczenie PPP kryteria oceniania są dostosowane do ich poziomu umiejętności i możliwości. Wymagania dostosowuje się do uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii/orzeczenia z PPP.

V. Praca z uczniem zdolnym.

- Na lekcjach biologii uczniowie zdolni mogą rozwijać swoje zainteresowania i pogłębiać wiedzę, wykorzystując różne źródła informacji.
- Formy pracy: konkursy przedmiotowe, korzystanie ze środków multimedialnych w zdobywaniu wiedzy i umiejętności do konkursów, wykonywanie prac dodatkowych: plakaty, prezentacje multimedialne itp.
- Uczeń ma możliwość uzyskania oceny klasyfikacyjnej śródrocznej /rocznej wyższej niż przewidywana na warunkach i w trybie ustalonym przez nauczyciela (pisze test oraz odpowiada ustnie z materiału obejmującego cały semestr/rok szkolny). Chęć uzyskania wyższej oceny uczeń musi zgłosić w ciągu tygodnia od dnia wystawienia przewidywanej oceny.

VI. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

VII. Zagadnienia, które nie zostały ujęte w punktach I-VII - zgodnie z WZO.

VIII. Aneks do kryteriów oceniania – nauczanie zdalne

- bieżące prace nadsyłane przez uczniów są oceniane plusami lub minusami;
- za odesłane w terminie zadanie uczeń otrzymuje "+" (jednak w przypadku dużej ilości błędów nie stawiamy plusa);
- za brak odesłanej pracy uczeń otrzymuje "-";
- jeśli uczeń odeśle pracę w terminie późniejszym (w ciągu kolejnego tygodnia) usuwamy minus, ale za tę pracę już nie otrzyma plusa;

- za 4 zebrane "+" uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą (nowa kategoria "praca zdalna" -waga oceny 1);
- jeśli uczeń dodatkowo wykona przynajmniej 2 zadania dodatkowe to zamiast bardzo dobrej otrzyma ocenę celującą;
- za 4 zebrane "-" uczeń otrzyma ocenę niedostateczną (kategoria "praca zdalna");
- w przypadku sprawdzianów, testów lub innych obszerniejszych zadań stawiana jest ocena;
- za testy i sprawdziany uczeń otrzyma ocenę nowej kategorii "sprawdzian zdalny" – ocena wagi wg PZO.